



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ИЗКАЗВАНЕ НА ОМБУДСМАНА МАЯ МАНОЛОВА НА
ПЪРВАТА ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ ЗА 2017-ТА**

9 януари 2017 г.

ЗДРАВЕЙТЕ НА ВСИЧКИ, БЛАГОДАРЯ ЗА ИНТЕРЕСА.

Ще започна естествено с честитки и пожелания. Честитя на всички Новата година, де е здрава и успешна, честито на именниците за Богоявление, честото на Ивановците, честито на празнуващите вчера Бабин ден.

И както съм започнала с честитките, без претенции да произвеждам новина, да кажа и честити предстоящи парламентарни избори, което преведено на нормотворчески език означава, че поне три месеца няма да има законодателен процес, няма да има Народно събрание. Това, за една голяма част от хората сигурно е повод за радост, но ако бъдем реалисти трябва да си дадем сметка, че законодателният процес за тези три месеца изцяло ще бъде блокиран, а след това законодателната дейност ще започне отначало. Същевременно, ще навлезем в един период, в който политическите партии, които сега са в парламента и повечето от настоящите депутати отново ще се борят за нашето доверие, ще чуваме десетки и стотици пъти думичката „ще“ – ще направим това, ще приемем онова, само ни изберете. Има възможност обаче за всички тези, които ще обещават буквално след месец да направят нещо за българските граждани, сега, с днешна дата, защото много по-лесно е да повярваш на тези, които правят нещо реално сега, отколкото на тези, които ще обещават в бъдеще време.

Така че, добре би било депутатите да приемат промените, ограничаващи произвола на частните съдебни изпълнители и на банките, каквито предложения съм внесла или Закона за частния фалит, но тъй като за това едва ли ще се намери време, предлагам поне един важен законопроект да бъде приет в оставащите дни от живота на това Народно събрание. **Това е законопроектът срещу произвола и узаконения рекет на частните арбитражни съдилища.**

За неговото приемане е необходим един час пленарно време, само един час пленарно време.

Благодаря на Комисията по правни въпроси, която преди Коледа в 7-часово драматично заседание прие предложените от мен промени. Така че, сега стана възможно с един час парламентарно време бремето върху десетки и стотици хиляди български граждани, осъществявано от частните арбитражни съдилища, да бъде веднъж и завинаги премахнато.

Отново ще припомня, само с едно изречение, че става дума за паралелната частна съдебна система, която функционира в България, която има огромна „производителност на труда“, защото съди среднодневно по няколко стотин българи в полза на монополните дружества, на колекторските фирми и на самите арбитражни съдилища. Така за един час пленарно време депутатите ще могат да си спестят десетки дни и часове предизборна кампания, в които ще обещават какво ще направят в бъдеще. Настоявам за този час пленарно време, затова приготвих 240 писма до всеки един народен представител, за да не се окаже после, че има такива, които не са разбрали, не са били информирани, не са знаели за какво точно става дума. В тези писма отново съм разказала за абсурдите на частната арбитражна съдебна система, която функционира в България.

Правя всичко това достатъчно публично, защото съпротивата срещу този закон е за десетки милиони левове. Това са приходите, които годишно комутират арбитражните съдилища от такси и разноски от юрисконсултски възнаграждения. Този корпоративен интерес едва ли ще праща писма до депутатите, може да изпрати нещо друго, а дали го е направил ще разберем много скоро от гласуването в пленарна зала.

Цинизмът на колекторските фирми и на арбитражните съдилища вече мина всякакви граници, защото те започнаха да съдят и покойници, вероятно са се снабдили с тефтерите на Свети Петър и от там си избират починали граждани, срещу които образуват арбитражни дела.

За един такъв случай ще Ви разкаже г-н Динко Драгнев, който седи до мен, чийто брат за съжаление покойник, е съден от арбитражен съд. Мисля, че е добре да чуете него, защото аз през последните месеци достатъчно разказвах за безобразията на арбитражните съдилища.

Имаме и аудиозапис от разговора на г-н Драгнев с арбитража, който той ни предостави, който иска може да му бъде предоставен. Всъщност и документите, които той представи в жалбата до мен са едно красноречиво доказателство за безобразията, които се извършват в тези съдилища. Става дума за задължение от 2009 г., т.е. отдавна погасено по давност, което е продадено на колекторска фирма през 2012 г., а арбитражното дело е заведено през 2016 г., т.е. извън всякакви срокове на погасителната давност. Това задължение от около 20 лв. е щедро натоварено с допълнителни разноски – юрисконсултски възнаграждения, съдебни такси, така че в крайна сметка е стигнало почни 300 лв.

Документите ще ги видите в писмото, което съм изпратила и до всеки народен представител. Интересно също така е, че там се съдържат доказателства от една куриерска фирма, която е „уведомила“ покойника за извършената цесия и за предстоящото арбитражно дело. „Уведомила“, защото връзка с оня свят едва ли има, която и да е куриерска фирма в България.

Арбитражният съд е единствената структура, която е извън всякакъв контрол, т.е. няма министър на правосъдието, Инспекторат, омбудсман или някакъв друг контролен орган, който да може да направи някаква справка и да иска обяснение за подобна безумица, каквато за съжаление се случва в момента.

Тук от ляво е кметът на Община Родопи – г-н Спасов. Общината в момента е потърпевша от действията на друг арбитражен съд. **След като издевателстваха доколкото можаха върху българските граждани, сега арбитражите са се насочили срещу българските общини, като става дума за схеми, които не биха могли да се реализират чрез нормалната държавна система. Вероятно след като приключат и с 265-те български общини арбитражите ще се насочат срещу държавата, ако депутатите сега не вземат мерки.**

От документите очевидно става дума за схема, чиято цел е да бъде източена общината и съответното общинско предприятие. След като се позаинтересувахме се оказа, че арбитражното дело е насрочено за 16 януари 2017 г., така че ще поканим всички медии, аз също с моя екип ще се включа в този арбитражен процес, за да видим как точно може да бъде осъдена една българска община за несъществуващо задължение от частен арбитражен съд.

Става дума за сключен договор между две дружества /едното общинското/ за извършване на строително-монтажни работи, като едното дружество поема ангажимент от разрушаването на сгради да ги депонира на депо за строителни отпадъци. В последствие се сключва договор, който според шефа на общинското

предприятие, е антидатиран от предния управител, с който общинското предприятие поема като ангажимент задължението да депонира на своето депо част от тези строителни отпадъци. Договорът е за 2 години, сключен е през април миналата година, т.е. не е изтекъл двугодишният срок. Според дружеството общинското предприятие не е предоставило това депо за строителни отпадъци, то е платило неустойка по основния договор 300 000, плюс пропуснати ползи в размер на 260 000 лв. и сега си търси тези пари от общинското предприятие. При положение, че договорът е със срок на изпълнение от 2 години и че нищо не е пречило на това дружество да кара въпросните отпадъци, ако е решило да го направи.

В нормален съд подобен договор с подобни неустойки няма как да бъде признат, тъй като най малкото противоречи на справедливостта и добрите нрави, освен това тук трябва да се търси виновно изпълнение или неизпълнение, процедури по разваляне на договора, но в арбитражния съд, който се произнася с решение, което не подлежи на обжалване, т.е. е окончателно – всичко е възможно и най-вероятно общината, ако не дадем публичност и гласност, ще бъде осъдена да даде тези средства за нищо.

Надявам се, че междувременно депутатите ще намерят един час пленарно време, за да прекратят тези безобразия. Партиите, които са в парламента и които скоро ще ни обещават бъдеще се надявам да направят нещо добро за българските граждани с днешна дата в настоящето.

Ако депутатите не отделят един час пленарно време ще бъде много жалко. Ще се окаже, че арбитражните съдилища са победили не просто омбудсмана, а са победили гражданите, тъй като моите аргументи и аргументите на гражданите са публични. Ние ги натискаме, публично ясно и с лицата си, докато другият натиск не е явен и можем да предположим от какъв характер е, ако в крайна сметка тези промени не бъдат окончателно финализирани.

Втора тема: И тъй като е нормално в края на всяка една година и в началото на нова да се прави равностетка на отминалата, ние сме подготвили малко статистика, с която да онагледим работата на институцията на омбудсмана през 2016 г.

През изминалата година в институцията постъпиха **рекорден брой жалби и сигнали от цялата ѝ 11-годишна история. 10 640 жалби и сигнали от граждани, като 30% от тях, преобладаващата част са срещу монополни**

дружества и доставчици на обществени услуги – 3 138 жалби. Всичко това е по две спрямо числата от миналата година.

Близо 14% от жалбите са срещу нарушени социални права на българите, а 11% срещу нарушено право на собственост. Най-голям брой от жалбите постъпват по Интернет - над 40% по имейл. 38,59 % с писма, а близо 22% от граждани, които са посетили приемната на омбудсмана.

Приключените проверки по жалби на граждани са 9 675. Гражданите, които сме приели в приемната на омбудсмана са 5 583, от които лично съм приела 1 109 граждани, а заместник-омбудсманът 267.

10 403-ма граждани са се обадили по телефона с молба за помощ и съдействие или общо 27 037 души са получили непосредствено съдействие и подкрепа от институцията през изминалата година.

Изнесените приемни са близо 30 бр., като сме посетили 60 населени места, имаме внесени в парламента 11 законодателни инициативи. Провели сме 5 публични кампании, част от които ще продължат и през следващата година. Внесли сме 4 жалби до КС, 2 до ВКС и ВАС и 18 дискусии и кръгли маси е организираща институцията по важни за българските граждани теми.

Най-голямата победа на омбудсмана през 2016-та, която засяга много хора, е свързана с окончателното приемане на промените, свързани с отпадане на ДДС върху дарените храни. Това е един от основните приоритети – борбата за защита на социално изключените български граждани. През тази година това отново ще бъде приоритет на институцията – борбата срещу разхищението на храни, борбата с глада, ще я продължим с новата кампания „Не хаби – дари!“, която ще е насочена вече към българските домакинства, към българските граждани. А победата беше, че успяхме да убедим финансовия министър, правителството, парламентарното мнозинство, че е добре да падне ДДС върху дарените храни, за да имат стимул производителите и търговците на храни да даряват, а не да унищожават храни.

Може би в по-широк и философски план голямата победа е в доверието на българските граждани към институцията на омбудсмана. За това говори и рекордният брой жалби и сигнали, които са отправени до институцията – два пъти повече в сравнение с миналата година. Приемната на омбудсмана е пълна, изнесените приемни също. Хората не спират да се обаждат по телефона, да пишат писма, да ми пишат във Фейсбук, по Интернет, т.е.

очакването, че ще помогнем на всеки наистина е огромно. Мисля, че това е голямата победа на институцията, че се превърнахме в помощник и партньор на обикновения българин. **Институция, която е готова да стои зад гърба на всеки, който е оцетен от лоши управленски решения или от монополни дружества.**

Нарушено е доверието между гражданите и между политиците, институциите и партиите и ако искаме България да върви напред е крайно време партиите, политиците и кандидат депутатите и институциите да отидат при хората – реално, всеки ден, не само в период на кампания, а също така, когато са във властта, когато имат възможност да решават проблемите не в интерес на монополистите и на силните на дена, а в интерес на слабите и беззащитните. Това трябва да се случи през следващата година. Властимащите, политиците, партиите да отидат при хората.